

Atvirai Ka-

Rimtesni A. alis-
tai atvirai sako.
Apgailėtinas yra
tai yra tikrenybė, k
koje ir Anglijoje pap.
ja nepasitikėjimo Rusija
ga. Vokiečių ar Japonų
paganda su tuo nieko neturi,
sako žurnalistas Butler.

Sovietų valdžia pati save tu-
ri kaltinti už šį atsinešimo pa-
sikeitimą.

Nors nuo 1917 metų Rusija
galėjo nepasitikėti kitais, ta-
čiau nuo 1939 metų Maskva
davė daugiau priežasčių nepa-
sitikėjimui ja.

Cia Butler primena Molotovo
sutartį su Lietuva ir pareiški-
mą kaip "skrupulingai ir nuo-
dugniai" pildys ją, o apsisu-
kę bolševikai Lietuvą ir kitas
jos kaimynes pavergė.

Butler išvardija visą eilę ki-
tų Maskvos prigavyčių, vyk-
domų nežiurint Washingtono
ir Londono protestų.

Nors Vokiečių pavojus Ru-
sijai visiškai pašalintas, Ru-
sija vistik vykdo kaimyninių
šalių užgrobimą ir sovietizavi-
mą jų, priedanga turėjimo sau
draugingų kaimynių.

Rašytojas Upton Close pa-
stebi kad netrukus Maskva,
savo neva apsaugos programą
vykdydama, valdys viską nuo
Dėnijos iki Korejos, ir tik ta-
da Stalinas padėkosias savo
sąjungininkams už tokį gera-
širdingumą.

Bet reikia numatyti Stalino
planus ir toliau, neapsigaudi-
nėti tikėjimu buk jis nori tik
Rusijai saugumą užtikrinti.

Stalinas nesijaus saugus iki
visame pasaulyje nebus įves-
tas komunizmas.

Net Lietuviški bolševikėliai
Amerikoje su pasitenkinimu
kalba jog šeši mėnesiai po ka-
ro Amerikoje bus įvesta sovie-
tai....

Britai Rupinasi U. S. Draugingumu

Britų didžiausias rupestis
dabar yra palaikyti toliau ge-
rus santykius su Suv. Valstijo-
mis, užkirtimui kelio kryptimui
į kitą karą, kas beveik numa-
toma.

Britai numato kad kito di-
delio karo negalės būti jeigu
Amerika, Anglija ir Rusija lai-
kysis vienokio ar kitokio susi-
pratimo savo tarpe. Tačiau vi-
sos trys šios valstybės taip
sakant turi turėti gatavai re-
volverius kišeniuje.

Anglijai reikalinga turėti
ištikimą sąjungininką Ameri-
kos asmenyje, jeigu atsitikime
Sovietai pasirodytų gresmin-
gi. Anglija nori kad Amerika
palaikytų pastovią armiją Vi-
durinijoje Rytuose, Mažosios
Azijos, kur bolševikai gali kė-
sintis prieš Britų interesus.

Ir Europoje, iki Amerika ga-
lės palaikyti savo didelę kumš-
tį gatavą kišeniuje, bolševikai
nedarys kokių išsišokimų, bet
Britai nujaucia greitą bėdą jei
tik Amerika ištraukų savo ar-
miją iš Europos.

Iš TIKRŲ šaltinių prane-
šama kad Vokiečiai bu-
vo pasirengę ir darė ban-
dymą iš submarino Atlan-
tike bombarduoti New Yorko
miestą tomis V-bombo-
mis, kurios taip daug nuo-
stolių pridarė Londonui
pereitą metą. Vokiečių pa-
stangos nedavė pasekmių,
nes bomba ar tai nukrito
vandenin nepasiekus New
Yorko, ar ją numušė grei-
tieji pakraščio sargybiniai
lėktuvai.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 21

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO GEGUZĖS-MAY 25, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Prez. Truman Vyksta į San Francisco

IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

A. L. MISIJA RENGŠ PRAKALBAS

San Francisco. — Gegu-
žės 22, A. L. Misijs suren-
gta vakariene kitų šalių de-
legatams ir spaudos atsto-
vams San Francisco kon-
ferencijoje pavyko puikiai:
svečių dalyvavo nuo Kini-
jos iki Pietų Amerikos de-
legatų, viso apie 85 asme-
nys. Vakariene atsiuvo
Hotel Mark Hopkins, vie-
name iš žymiausių viešbu-
čių San Francisco mieste.

Dalyviams buvo parody-
ta spalvuota Lietuvos fil-
ma, supažindinimui jų su
gražia Lietuva, kokia ji
buvo nepriklausomybės lai-
kais.

Al. Kumsio perstatytas,
Adv. A. A. Olis pasakė da-
lyviams reikšmingą kalbą,
tos kalbos kopijas pasiėmė
visi dalyvavusieji.

Gegužės 20, San Francis-
co katalikų katedroje atsi-
buvusios pamaldos už Lie-
tuvą buvo tuo įspudingos
kad bažnyčia buvo pilna
žmonių, ir mišias atnašavo
pats Arkivyskupas Mitty.

San Francisco spauda ir
kitur patalpino plačius ap-
rašymus, vienas ypatingai
ilgas redakcijos straipsnis
tipu visuose Hearsto laik-
raščiuose, įvertinantis Am.
Lietuvių Misijs pastangas
ginti Lietuvos bylą, kada
kiti visi keliai Lietuvai už-
daryti apsigynimui.

Kiti Misijs atstovų at-
likti darbai buvo minėti
anksčiau, o šiame numery-
je telpanti atvaizdai paro-
do Misijs atstovų pasita-
rimus su žymiais Amerikos
delegacijomis nariais.

Katedra, arkivyskupas,
ir Misijs atstovai konfe-
rencijoje buvo nufilmuoti
ir tas filmas matys visuo-
menė įvairiose kolonijose,
kur Misijs delegatai lan-
kysis su prakalbomis.

Prakalbos rengiamos:
Chicagoje — Birž. 10,
Brooklyne — Birž. 17,
Clevelande — Birž. 24,
Detroit — Liepos 1.

Kitos kolonijos norin-
ginti Misijs delegacijai
prakalbas tuoj kreipkitės
į LVS. Centrą, 6820 Supe-
rior Ave., Cleveland, 3, O.

PREZIDENTAS SKIRIASI NAUJUS IR JAUNUS KABINETO NARIUS

Washington. — Prezidentas Truman nusprendė vy-
kti į San Francisco Birželio pradžioje, dalyvauti užbai-
gime vieno iš Prez. Rooseveltto užsibrėžimų — įkurime
pasaulinės saugos organizacijos. Konferencija numa-
tyta baigtis kada tarp Birželio 6 ir 13, ir Prez. Truman
dalyvaus jos uždarymo iškilmėse.

Valstybės Sekretorius Stettinius buvo parskridęs į
Washingtoną trejetui dienų svarbiems pasitarimams su
prezidentu. Stettinius paskelbė apie prezidento pasiry-
žimą dalyvauti konferencijos uždarymo apeigose.

Prez. Truman užkvietė į Washingtoną Prancūzijos
valdytoją Gen. De Gaulle, kuris gal but apsilankys ir
San Francisco konferencijos pabaigtuvėse.

Prezidentas pareiškė noro turėti pasimatymą su
premjeru Churchill ir su Stalinu, bet tam laikas dar ne-
skelbiamas ir vieta nežinoma.

Prezidentas Truman pareiškė spaudos atstovams
kad lend-lease teikimas Rusijai tęsis per Gegužės mėne-
sį, kada protokolas su Rusija pasibaigia. Toliau, pasa-
kė prezidentas, palauks ir pažiūrės kokia padėtis bus
tada.

PERMAINOS TRUMAN'O KABINETE

Prieš porą savaičių, Prez. Truman atstatydino Paš-
to Vyriausį Vedėją (Postmaster General) ir jo vieton
įdėjo Demokratų Partijos vadą Bob Hannegan.

Dabar, iš kabineto paliuosavo Generalinį Prokurorą
Biddle, jo vieton paskyrė Tom C. Clark iš Dallas, Tex.;
atstatydino Darbo Sekretorių Frances Perkins ir jos
vieton paskyrė buvusį Senatorių Schwellenbach iš Spo-
kane, Wash.; Agrikultūros Sekretoriaus Wickard viet-
on paskyrė Kongresmaną Anderson iš New Mexico.

Tai vis pašalinimas Prez. Rooseveltto surinktų ir
ne kurių ilgai vietose laikytų kabineto narių.

Nekurie Amerikos gyvenimo sekėjai ir spauda pa-
reiškė pasitenkinimo tu paminėtų asmenų pašalinimu ir
paskyrimu jaunesnių ir naujų, taipgi pageidauja kad
iš kabineto būtų pašalinti Vidaus Sekretorius Ickes ir
Izdo Sekretorius Morgenthau.

Naujas Agrikultūros Sekretorius Anderson vedė
tvirtinėjimus maisto ir cukraus trukumo, sakoma jis ga-
lės padėti pagerinti paėmęs tas pareigas.

CHURCHILL REZIG- NAVO

Britų Premjeras Church-
ill rezignavo kai Anglijos
darbo partija atsisakė remti
dabartinę Churchillio vy-
riausybę. Liepos 5 bus vi-
suotini parlamento rinki-
mai partiniais pagrindais
ir laimėjusi partija suda-
rys vyriausybę. Iki Liepos
5 Churchill paliko vadovau-
ti šalies reikalus.

Churchill taipgi praneša
apie ruošiamą greitai laiku
pasimatymą Trumano, Sta-
lino ir Churchillio.

PREZ. TRUMAN, mato-
mai ruošdamasis pasimaty-
mui su Stalinu, pasiuntė į
Maskvą Harry Hopkins,
kuris turi pažinti su Stali-
nu, nes jis su Rooseveltu
lankėsi Jaltoje. Pranešimai
sako, Hopkins pradėjęs su
Stalinu slaptus pasitarimus.
Kada Amerika baigs slap-
tus pasitarimus ir ims kal-
bėti ir dirbti viešai?

Lehman, UNNRA direk-
torius, sako kad ta visuoti-
na šelpimo ir atkurimo or-
ganizacija nėra autorizuo-
ta teikti Vokietijai pagal-
bą ir nesirengia duoti Vo-
kiečiams maisto, nežiurint
kad Vokietijos žmonės taip
pat yra baisiai nuo karo
nukentėję.

SU JAPONAIS

Japonija sulaukė didžiū
Amerikos lėktuvų bobmar-
davimų, ir nežiurint Japo-
nų atkaklaus kariavimo sa-
lose, pati Japonija kasdien
sulaukia tų baisių paukščių
bomberių, kurie sprogina
jos miestus. Pereitą savai-
tę suplaisinta Japonų im-
peratoriaus rumai.

Japonai išmūsti iš Oki-
nawa salos sostinės Naha.

Lieut. Gen. Doolittle, ku-
ris pirmas atakavo Japoni-
ją iš oro karo pradžioje ir
veikė prieš Vokiečius iki
jų nugalėjimo, dabar pa-
skirtas oro bombardavimų
vadu Japonijai sunaikinti.

Danai patriotai visą lai-
ką kovojo prieš okupantus
Vokiečius. Jie papildė ke-
turius tukstančius sabotažo
aktų prieš nazių kontro-
liuojamas karo industrijas
pačioje Danijoje ir sunaik-
no daug savo pačių turto
kuriuo Vokiečiai naudojo-
si. Zuvo apie 1,000 Danų
kovoiant prieš okupantų
policiją.

PREZ. TRUMAN pasi-
kvietė buvusį Prez. Hoover
pas save į Baltąjį Namą
svarbiems pasitarimams.

Hoover turi patyrimo iš
pereito karo, jis buvo mai-
sto administratorium Eu-
ropai.

Amerikos Lietuvių Misijs Nariai Kalbasi Lietu- vos Klausimas su U. S. Delegatais San Francisco

Amerikos Lietuvių Misijs delegatai San Francisco kon-
ferencijoje pasitarimuose su Amerikos delegatais:

VIRSUJE, iš kairės į dešinę: P. J. Ziuris, Senatorius
Vanderberg, Adv. A. A. Olis ir Al. Kumskis.

VIDURYJE: Misijs delegatai kalbasi su Kongresmanu
Sol Bloom, Užsienų Reikalų Komisijos pirmininku.

APACIOJE — Misijs atstovai kalbasi su U. S. delegatu,
Senatorium Connally.

BERLINAS visiškai iš-
griautas, liko tik griuvėsių
vietovės. Jis kaip miestas
jau daugiau nesiskaito, jo-
kio namo neliko kuriame
butų galima gyventi. Mies-
to vietoje likęs tik mirties
ir sunaikinimo vaizdas. Ne-
galima nieko pažinti to kas
pirmiau buvo, ir gatvės ne-
turi jokių žymių, jų negali-
ma atitaisyti.

Himmler, Gestapo vadas,
paimtas Britų nelaisvėn,
nusiunodiavo.

SURASTA 480 Vokiškų
laivų, uostuose kuriuos už-
ėmė sąjungininkai. Dalis
jų laivų paskandinta negi-
luose vandenyse. Laivas
Europa esąs pusėtinai ge-
rame stovyje; didysis lai-
vas Bremen visiškai suga-
dintas.

Birbežio 1 pradės vaju
rinkimui biblijų siuntimui
Amerikos kareiviams karo
frontuose. Visoje šalyje su-
rinks kelis milijonus bibli-
jų. Tuo rupinasi protesto-
nų tikybų vadai.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

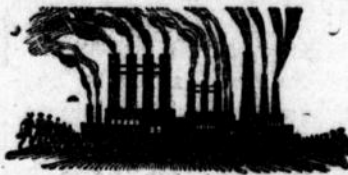
Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

DARBAI

Pradės Dirbti Automobi- lius Visu Smarkumu

Šalies automobilių indus-
trija gavo valdžios sutiki-
mą imtis automobilių išdir-
bimo, ir numatyta dar š-
met, pradėdant Liepos 1,
pagaminti 200,000 naujų
automobilių, o per metą lai-
ko iki 1946 Liepos mėnesio
bus padaryta apie 2 mili-
jonai naujų automobilių.

Valdžia taipgi davė suti-
kimą per Liepos mėnesį
gaminti degtinę, atpildy-
mui sumažėjusių išteklų.

Sulaikius teikimą alkoh-
lio Rusijai, pasidarė gali-
mybė sunaudoti dalį to al-
koholio vietinei degtinei.

Chicagoje buvo sustrei-
kavę 6,500 trokų soferių,
kurie sutrukdė išvežiojimą
maisto ir karo reikmenų
plačioje srityje. Streikas
baigėsi valdžiai pagrasinus
paimti trokų valdymą į ka-
riumenės rankas.

Pittsburgh, Pa. — Good-
year gumo kompanija už-
sakė čia medžiagą pastaty-
mui gumo dirbtuvės Gads-
den, Ala., kur kur gamina-
ma avalams kulnai ir pa-
dai.

Edgewood, Md. — Išti-
kus sprogimui vietiniame
arsenale, užmušta 12 dar-
bininkų.

Europos karo nuteriotų
šalių maitinimui, kaip ap-
skaiciuoja U. S. Agrikultu-
ros Departmentas, metams
laiko nuo Rugs. 1945 iki to
pat mėnesio 1946 metų rei-
kės 12 milijonų tonų mai-
sto. Tai bus tik išgelbėji-
mui žmonių nuo bado.

Karo Darbo Taryba tuoj
paliuosuos milijonus darbi-
ninkų kurie per tulą laiką
buvo "prišaldyti" prie savo
darbų. Jie tuoj galės eiti
į šiekotį sau darbų kokius
geriau mėgsta.

Nuo Liepos 1 dienos, 116
šalies dalių darbininkai pa-
liuosuojami nuo "užšaldy-
mo" ir nuo priverstino 48
valandų savaitėje darbo.

RUSAI sako užtikę po
Berlinu, 66 pėdų gilumoje
žemės, išstatytą miestą su
namais ir dirbtuvėmis, ku-
rios suvestos gelžkeliais.

Tame požemyje sako už-
tiko ir lavonus nazių pro-
pagandos ministro Dr. P.
Goebbels su jo šeima.

Tų požemių išstatymui ir
įrengimui naudota kitų ša-
lių imtiniai vergai.

Bolševikai skelbia nužū-
dę ir paėmę nelaisvėn net
12,770,000 Vokiečių bėgyje
apie keturių metų karo ry-
tur frontu.

Rusai nepaskelbia savo
nuostolių, kurie tikrai bu-
vo nemažesni.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

IS PHILADELPHIECIŲ VEIKLOS

Vienas vietinių veikėjų, senis, veik visiška jau apdrikęs, nepanašus į veikėją, Gegužės 8 gavo iš Yew Yorko, iš vienos rimtos Lietuviškos įstaigos laišką maždaug tokio turinio:

"Miss (ar Mrs.) Ruth LaBarre, American Friends Service Committee, Philadelphia, Pa., prašo knygos "Timeless Lithuania". Mes jos neturim. Gal keli jūs ten Lietuviai susidėję padovanos jai (tai rodo Quakerių biblioteka) tą knygą ir dar pridės ir Pulk. Petruičio "Lithuania Under the Sickle and Hammer". Žinoma, tą reikia greitai atlikti".

Perskaitęs laišką, tas senis tuoj šoko darbuotis sužvejoti "Timeless Lithuania" ir priduoti j nurodytą vietą. Sunku buvo iš nekurių gauti nors jie turi tą knygą ir beveik pameję po stalą stumdo, be jokios naudos jiems ir Lietuvos laisvės reikalui. Betgi jis gavo po knygą "Lithuania Under the Sickle and Hammer" nuo LVS 7-to skyriaus valdybos narių Kr. Žemaičio ir Prano Puko, ir kartu su kita knygele "Lithuania's Fight for Freedom", tai poniai Ruth LaBarre įteikė.

Jis taipgi padovanojo knygą "Lithuania Under the Sickle and Hammer" vyriausiam redaktoriui Ukrainiečių dienraščio Svoboda, kuris pasižadėjo patalpinti apie ją savo atitinkamą recenziją.

Gale pastebiu dar ir tą kad tos visos knygos, kaip "Timeless Lithuania", "Lithuania's Fight for Freedom", "Lithuania Under the Sickle and Hammer" ir joms panašios, jei jos tik guli Lietuvių namuose padėtos ant stalo ar lentynos, jos nedaro jokios naudos Lietuvos laisvės kovų pastangose. Jos butinai privalo būti kuoplačiausia paskleistos tarp Amerikiečių šviesuomenės ir žymesnių politikos vadų. Tikslai tada jos labai daug pagelbės Lietuvii kovoms už Lietuvos laisvę.

Tat visi turintieji tas knygas savo namuose įsitęmkit šią svarbią pastabą.

Lietuvos Mylėtojas.

PADIDINA BEDARBIŲ ATLYGINIMUS

Pennsylvanijos legisla tura nusprendė padidinti darbininkams vyrams ir moterims atlyginimus už suveidimus darbuose, už susirgimą ar užsikrėtimą nuo darbo ligų, ir už darbės laikotarpį, kada darbininkas buna paleistas iš darbo.

Už visiską suveidimą ir atėmimą sveikatos iki šiol darbininkui nustatyta \$7500 atlyginimo; naujas atlyginimas nustatyta \$10,000.

Paleistam iš darbo darbininkui savaitinis atlyginimas bus mokama iki \$20 vietoje \$18, ir už 20 savaičių, vietoje 16.

Padidinama proporciniai ir kiti atlyginimai darbininkams. Už suveidimus prie darbo, atlyginimas bus po \$10 savaitėje vietoje \$9. Gaunantiems dideles algas, už suveidimą atlyginimas bus \$20 vietoje kaip iki šiolei \$19.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti ji, nerašykite: "Negavau pėreito numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitai laiku bus jums pasiųsta tas tikras numeris kurio negavot.

D I R V A
Cleveland 3, Ohio

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

KASKAS KONCERTAVO

New Britain, Conn., Šv. Andriejaus parapija, savo 50 metų sukakties paminėjimo progą, Gegužės 13 surengė koncertą, kurį išpildė operos artistė Anna Kaskas. Susirinko tukstantinė publika, kurioje dalyvavo daug dvasiškių, profesionalų ir šiaip žymių žmonių. Atsilankė ir skaitlingas būrelis Waterburiečių.

P-lės Kaskas maloni išvaizda ir gabi išlavintas balsas, visas jos dainavimo budas reikalinga tikrai matyti, girdėti, aprašyti negalima. Girdėdami ją mes Lietuviai suprantame ką reiškia mūsų tautai turėti tokią gabią artistę kaip ji.

KĄ LIETUVAI DUOS SAN FRANCISCO KONFERENCIJAI

Kaip žinoma, viso pasaulio ir mūsų Lietuvių akys ir ausys nukreiptos į San Francisco konferenciją. Mes atydziai sekam spaudą, radio pranešimus ir laukiame kaip didžiulių valstybių vadai susitars, kokių nuolaidų jie padarys, ar mažos tautos turės progą laisvai save tvarkyti? Kokia ateitis taikoma mūsų tėvynei Lietuvai?

Nors ši konferencija suaukta vien pasaulio ateities taikos palaikymo sutvarkymui, visvien ši pagrindinė taikos tvarka turės apimti tautų laisvės ir nepriklausomybės klausimą.

Gera kad Lietuvių Misijos delegatai dalyvauja San Francisco konferencijoje, ypatingai kad išgavo State Departmento pritarimus ir laiškus, jie turės teisę stebėti įvykius ir, jei bus galimybės, daryti spaudimą Lietuvos bylos gynimui.

Brooklyno savaitraštis Amerika šitai kaip išsireiškė: "Mūsų nuosirdus linkėjimai kad visi Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gynėjai ir draugai suderintų savo veiklą. Atsiminkime, visos Lietuvių tautos gyvybė yra didžiausiam pavojui. Ši tiesa turėtų pagaliau užbaigti smulkmeniškų ginčus del menkniekių".

Taip, visa eilė Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gynėjų jau senai tą viešai pareiškė ką šiandien Amerika pakartoja, kad svarbu ir reikalinga yra suderinti mūsų veiklą. Bet ar tie nuosirdus linkėjimai paveiks tuos kurie daugiau rūpinasi savo politika negu pačios Lietuvos likimu? Jeigu jiems būtų rūpėję Lietuvos likimas, šiandien turėtume vieną bendrą delegaciją San Francisco konferencijoje. Be to kad yra dvi delegacijos, ylenos jos atstovams net uždrausta su kitais atstovais matytis ir kalbėtis. Ir todėl Amerikos linkėjimai yra tušti, nes ji atstovauja tą pusę kuri taip siaurai ir beprasmiškai užsikirtus.

Dr. M. J. Colney.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Iwo Jima Karžygiai pas Prezidentą

Amerikos karžygiai, dabar sužeisti arba pasilsiui paleisti, apsilankę pas Prezidentą Truman apžiūri piešinį Amerikos vėliavos iškėlimo Iwo Jima saloje, kur jie patys tą darbą atliko.

KAREIVIŲ RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Kareivių Rėmėjų susirinkimas įvyko 29 Balandžio, buvusioje Lietuvių salėje. Susirinkimas nebuvo didelis bet rimtas ir tvarkingas. Išrinkta komiteto finansų sekretore čia gimus Lietuvaite, kadangi ši organizacija gerai pašoko finansais.

Į susirinkimą atsilankė ano Didžiojo Karo veteranas ir veteranų posto komandierius Mr. Dayton, kuris suteikė gerų patarimų kaip reikia tvarkyti šią Lietuvių karių organizaciją.

Buvo išduotas raportas iš Balandžio 22 buvusio parengimo, pasirodė ta pramoga šiai organizacijai davė virš \$1100 pelno.

Detroito Lietuviai užsibrėžę įkynyti didelį ir sunkų bet labai naudingą darbą visų Detroito Lietuvių naudai. Tai yra pasiryžimas suorganizuoti visus tuos mūsų karius kurie dabar tarnauja U. S. kariuomenėje. Bet darbas dirbama ne tik kareivių suorganizavimui: kartu renkama didelė suma pinigų, už kuriuos bus nupirktas kas tokio gražaus ir pastovaus mūsų sugyžusiems kariams, kas palaikytų juos kruvoje. Yra visokių sumanymų tam tikslui, ir žymiausia mintis yra tai pastatyti didelį ir gražų namą, geroje vietoje, kad būtų gražu pažiūrėti ir patiems Lietuviams ir kitiems.

Detroito Lietuviai tokios įstaigos dar neturi. Turėjo savą salę, bet nepajėgė išlaikyti. Dabar turi glautis pas kitataučius reikalui atėjus. O tai yra gėda tokiai didelei ir turtingai Detroito Lietuvių kolonijai.

Taigi dabar, kaip sakiau, šiuo nauju upu įsteigti Lietuviams kareiviams bendrą namą, gal Detroito Lietuviai įsitaisys sau naują gražią viešą suėgį įstaigą.

Šiam tikslui nekuri ir labai prijaučia ir daug pinigų aukoja. Stambesnę auką jau davė Teisėjas J. P. Uvick — \$500, ir dar ketino paaukoti kita tiek jeigu matys kad kiti prisideda prie šio gero tikslo. Taigi visi Detroito Lietuviai kviečiami prisidėti prie šio naudingo ir reikalingo darbo, tuomi palengvinsit tiems kurie jau jį vykdo.

Kitas Kareivių Rėmėjų susirinkimas bus laikomas buv. Lietuvių salėj sekmadienį, Gegužės 27, nuo 1:30 val. po pietų. Kviečiami kas tik gali prisidėti aktyviu darbu.

Jos. Ambrose.

V. BACEVIČIAUS MUZIKOS ALBUMAS

Jau gavome Prof. Vytauto Bacevičiaus Muzikos Albumą. Šį Lietuviškų šokių albumą išleido Paragon muzikos leidykla New Yorke. Leidinys užvadintas "Four Lithuanian Dances". Tie keturi Lietuviški šokiai yra: Klumpakojis, Suktinis, Noriu Miego, ir Bledingėlė. Priedo prie šokių albumo gaunama Lietuvos Himnas Angliškoje kalboje, kurį išvertė Baltimoretis Adv. N. Rastenis, o gaidas sutvarkė V. Bacevičius.

Šio albumo muziką mums paskambino p-lė Dailydaitė, labai patiko. Šie šokiai sukomponuoti klasinės muzikos formoje. Pianistas Bacevičius yra simfonijos kompozitorius ir jo visomis kompozicijomis galima pasitikėti. Šį albumą galima užsisakyti iš paties p. Bacevičiaus arba pas mane.

•AMERIKOS žmonės išgeria vidutiniai 411 svarų pieno nuo asmens, ir suvalgo vidutiniai po 143 svarus mėsos metuose.

Prezidento Patarėjas

Edward D. McKin, 49 metų, iš Omaha, Nebr., Prez. Trumano paskirtas būti vyriausiu prezidento administratyviu patarėju. Prez. Truman skiriasi sau pagelbininkais žmones iš vakarinių valstijų. Rooseveltą buvo apspitę tam tikri patarėjai iš New Yorko.

Auto Pradės Dirbti Gale šių Metų

Detroito automobilių išdirbėjai sako, jeigu pakeitimas iš karo į civilius darbus būtų pradėta ir dabar tuojau, automobilių dirbimas būtų galimas tik pabaigoje šių metų ar pradžioje 1946 metų. Taigi, sako, darbininkai turės koki laiką būti paleisti iš darbo.

Pasiruošimas grįžimui prie civilinės gamybos sako trukdomas iš valdžios viršininkų pusės, kurie matomai ir patys nežino kaip prie pertvarkymo eiti. Vieni mano kad pertvarkymas bus galima pradėti kai pasibaigė Europoje karas, kiti nori laukti iki bus nugalėta Japonija.

Prancuzai Gryžta

Sajungininkams išlaisvinus Prancūziją ir sumušant Vokietiją, iš Vokietijos gryžta karo tremtiniai, nelaisviai ir j darbus išvartiję didelėmis misionimis. Į vieną tik Paryžių kasdien pareina po apie 8,000 tik nelaimingų žmonių.

Karo laiku, iš atimtų iš Vokietijos sričių patekdavo daugybė ir kitų tautų žmonių suvarytų ar pabėgusių į Vokietiją. Jie kur tik galėjo ėjo Prancūzijon.

MIRIMAI

MIRĘ ISEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

GUTAUSKAS Antanas, 57 m., mirė Bal. m., Niagara Falls, N. Y. (Marijamp. ap. Skriaudžių p. Ažuolų Budos k.).
PAULIKIENĖ Marė (Jucaitė), 43 m., mirė Bal. 18, Chicagoj, kur buvo ir gimus.

PIRAGIENĖ Pranė, mirė Bal. mėn., Lawrence, Mass.

REMETIS Jonas, mirė Bal. mėn., Lawrence, Mass.

SAKANAS Mykolas, 68 metų, mirė Bal. 19, Chicagoj. (Vilniaus rėd. Švenčionių apsk. Tverėčiaus par.) Amerikoje išgyveno 39 metus.

ZILINSKAS Antanas, pusamžis, mirė Bal. 18, Chicagoj. (šiaulų ap. Šeduvos p. Rukonių k.)

CIBULSKIS Petras, mirė Bal. 24, Chicagoj. (Švenčionių ap. Tverėčiaus p. Pivorų k.)

DITKIENĖ Ona (Butkaitė), pusamžė, mirė Bal. 21, Chicagoj. (Raseinių ap. Kelmės par. Skiručio k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

JANUSAUSKIENĖ Anelė (Jereimaitė), pusamžė, mirė Bal. 27, Chicagoj. (Panev. ap. Pakrojaus p. Draumenių k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

PETRAUSKIENĖ Marijona, 62 m., mirė Bal. 30, Chicagoj. (Panev. ap.) Amerikoje išgyveno 59 metus.

INDRELIUNAS Juozas, 44 m., mirė Bal. 29, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

KERSULIS Pranas, 56 m., mirė Bal. 4, Maspeth, N. Y.

SANDA Jonas, 63 m., mirė Bal. 5, Brooklyn, N. Y.

MILIUS Kastantas, 50 metų, mirė Bad. 15, Brooklyn, NY.

OZELIS Ignas, 83 m., mirė Bal. 8, Philadelphia, Pa.

BASIS Kazys, 35 metų, mirė Bal. 22, Pittsburgh, Pa.

KARECKIENĖ Marė (Sapita-vičiūtė), 69 m., mirė Bal. 25, Chicagoj. (Vilniaus ap. Čiaubiškių par. Svagagalnių k.) Amerikoje išgyveno 40 m.

VASKELIENĖ Jieva, mirė 12 Bal., Exeter, Pa.

JUSINSKAS Jurgis, 61 metų, mirė Kovo 30, Philadelphia, Pa.

ROMAKAS Vincas, mirė Bal. mėn., Shenandoah, Pa.

JANULEVIČIUS Vincas, mirė Bad. m., West Hazleton, Pa.

PAULIONIS Antanas, 62 m., mirė Bal. 17, Baltimore, Md. (Kalvarijos miesto).

JUSKEVIČIENĖ Sofija, virš 100 metų, mirė 18, New Britain, Conn.

ŽALYS Povilas, 49 m., mirė Bal. 25, So. Boston, Mass. (Kruopių par.) Amerikoje išgyveno 30 metų.

GLEBUVIENĖ Marė, mirė 19 Bal., Norwood, Mass.

MEDVECKIENĖ Paulina, 48 m., mirė Bal. 25, Norwood, Mass.

MALAZINSKIENĖ Magdalena, mirė Bal. 22, Maspeth, N. Y.

Amerikoje išgyveno 40 m.

ALUZIENĖ Ona, 76 m., mirė Bal. 15, Philadelphia, Pa.

SABECKIS Aleksandras, 65 m., mirė Vasario 9, Westville, Ill. (Raseinių ap.)

ŠVEGŽDA Tamas, 60 m., mirė Kovo 24, South Fork, Pa. (Kauno rėd. Lazų k.)

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytonė ir apilinkėje.

1302 Lamar St. • Dayton, O.

VELERIJONAI

Šaknys malšina nervus paeinančius iš rūpesčių, persidirbimo, susikrėtimo ir nemigės; nuo isterijos, išgąsčio, mėsūngio, nuomario, karščavimo, ir nervų netvarkumo. Geri sūlyg nurodymo. Kaina su persiuntimu 50c. Visad gaunama iš:

J. SKINDER

3448 S. Emerald Ave. Chicago, Ill.

ASMENYS norinti žinoti apie Joseph Strykl (Juozas Strikulis), gimusį Kaune, Lietuvoje, Kovo 13, 1887, jo tėvai buvo Adomas ir Darata. Rašykite:

MRS. MARY MONROE

748 L. W. E. South Bend 6, Ind.

Ginkim Lietuvos Laisvę Drąsiai!

Platinkim šią knygą labiau

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE . . .

“KAIP JIE MUS SUŠAUDĖ” 1 knyga \$1.00

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

Su užsakymu siųskit pinigų. Vieną knygą gausit už \$1.00; 6 knygas už \$5.00, 15 knygų už \$10.00. Jūsų darbas ir pasiaukojimas bus Lietuvai jūsų Tėvynei!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilkisim!

Suklastotas Raštas

TARIAMOS LIETUVIŲ TAUTINĖS TARYBOS ATSIŠAUKIMAS

Gegužės 11 d. Vienybėje buvo paskelbtas raštas, kuris neva esąs "Komiteto Lietuvos Valstybei Atstatyti" atsišaukimas. Atsišaukimas parašytas Anglų ir Prancūzų kalbomis, o Vienybėje jį išvertė ir padavė Lietuviškai.

Tame atsišaukime pasisakoma prieš Jaltos konferenciją, kuria Lietuva buvo inkorporuota į SSSR, prieš "Trijų didžiųjų" tautų likimo tvarkymą be tų tautų sutikimo ir prieš Curzono Linijos nustatymą.

Ketvirtame atsišaukimo punkte išreiškiamas pageidavimas kad nepriklausoma Lietuvos valstybė ateityje susijungtų su nepriklausoma Lenkijos valstybe.

Nėra pagrindo tikėti kad šis raštas turėtų kokios didesnės reikšmės mūsų vedamos kovos už Lietuvos laisvę kryptį, bet vis dėlto, kadangi jis buvo paskelbtas spaudoje, pravartu bus del jo keletą žodžių pasakyti.

KUR DINGO TIKRASIS LIETUVOS ATSTOVAS — VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO K-TAS?

Vokiečių okupacijos metu Lietuvos Požeminės organizacijos buvo išleidusios eilę atsišaukimų įvairiais Lietuvių tautos klausimais, kurių žymiausias buvo "Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto" atsišaukimas "I Lietuvos Tautą", paskelbtas Vilniuje 1944 metų Vasario 16 dieną. Šis atsišaukimas, kaip ir eilė kitų požemio raštų pasiekė Amerikos Lietuvius laikraščių formoje, kurių pavyzdžiai buvo ilgą laiką išstatyti Amerikos Lietuvių laikraščių redakcijose ir kurių autentiškumą kiekvienas galėjo įsitikinti.

Kiek tai liečia "Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto", vienu svarbiausių jo egzistencijos ir autoritetingumo įrodymų buvo faktas kad jo nutarimus talpindavo ne vienas kuris bet daugelis Lietuviško požemio leidinių, atstovaujančių skirtingoms politinėms grupėms ir skirtingoms ideologijoms. Šis faktas kaip tik ir buvo pirmaeilis įrodymas kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo pripažįstamas visų Lietuvių ir kaip toks buvo Lietuvių tautos valios reiškinys. Svarbu čia pabrėžti kad visi aukščiau minėti leidiniai buvo atspausdinti Lietuvių kalba.

Šia prasme čia mūsų nagrinėjamas raštas sudaro kontrastą: jis išleistas Anglų ir Prancūzų kalbomis.

Antras būdingas dalykas yra kad tuo tarpu kai ankstyvesniuose Lietuvos požemio leidiniuose buvo aiškiai išvardintos partijos, grupės ir sąjūdžiai kurie sudaro Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, šiame rašte tepažymėta kad "Lietuvių Tautinė Taryba" esanti atstovaujama visų politinių partijų ir pripažįstama visos Lietuvių tautos.

Krinta į akis ir tai kad atsišaukimo pradžioje kalbama "Lietuvių Tautinės Tarybos" vardu, o atsišaukiamą pasirašo jau "Komitetas Lietuvos Valstybei Atstatyti" ir dar pabrėžia kad tai esąs Lietuvos Gėlimo Komiteto Užsienio Skyrius. Visa tai atrodo labai dirbtinai, nekalbant jau apie tai kad yra visai nesuprantama iš kur tas neva naujasis

Lietuvių tautos organas atsirado. Buvo visos Lietuvių tautos pripažintos, visų gerbiamas ir užsienyje žinomas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, o štai dabar nei iš šio nei iš to jis atsiranda kaž kokia "Lietuvių Tautinė Taryba" ir "Komitetas Lietuvos Valstybei Atstatyti" su kažin kokių užsienio skyriumi.

Visi šie faktai, kaip ir faktas kad atsišaukimas parašytas ne Lietuviškai, bet išyskio Angliškai ir Prancūziškai, to atsišaukimo autentiškumą daro daugiau negu abejotina.

TARIAMOS ATSIŠAUKIMAS — LENKŲ FABRIKATAS

Bet jeigu šie išorės požymiai sukelia labai rimtų abejonių dėl to atsišaukimo autentiškumo tai jo turinys jau be jokių abejonių parodo kad jis ne tik nėra bendrai pripažintos centralinės Lietuvių požemio organizacijos atsišaukimas, bet nėra nei rimtos Lietuviškos grupės raštas. Pageidavimas kad ateityje nepriklausomos Lietuvos ir Lenkijos valstybės susijungtų, labai aiškiai parodo kas yra to atsišaukimo autorius.

Pernelyg jautrus reagavimas į Curzono Linijos nustatymą, kuris pirmoje eilėje užgauna Lenkijos interesus, o tik antrą eilę Lietuvių, taip pat yra labai aiškus to atsišaukimo kilmės rodyklis.

Iš ankščiau mus pasiekusios autentiškos Lietuvos požemio spaudos mes gerai žinome kad Lenkai nuolatos trukdė darnų Lietuviško požemio veikimą ir kad jie, nepalaidami reikišką pretenzijų į Lietuviškas žemes ir Lietuvos teritorijoje organizavo savo kovos dalinius.

Gi bolševikų kariuomenei gryniant į Lietuvą, yra žinių kad kai kuriose vietose Lenkai net dalyvavo Lietuvių skerdynėse (Vilniaus krašto srityje). Tuo tarpu užsienio Lenkai periodiškai skleidė žinias kad Lietuviai bendradarbiauja su naziais, kad jie dalvavę žydų pogromuose ir panašiai.

Tat kelių paskutinių metų Lenkų veikla santykiuose su Lietuviais, apskritai imant, reiškesi dviem kryptimis: 1) Organizavimas Lietuvos valstybės atstatymui bei sabotavimui Lietuvoje, 2) Lietuvių tautos šmeižimu užsienyje. Į šiuos Lenkų žygius tiek Lietuvos požemis, tiek Lietuvos užsienio veikėjai savu laiku buvo atitinkama reaguę.

Bet štai įvyko stebuklas. Tarpats Lietuviškas požemis, ku-

ris kelių metų bėgyje greta okupantų kentėjo ir nuo Lenkų ir prieš juos kovojo, staiga suliepsnojo meile Lenkijai, pasiūlė jai sąjungą ir kaip liutas stojo prieš Lenkų nenaudai nustatytą Curzono Liniją. Aiškesnės falsifikacijos kaip ši, nereikia.

Kiekvienam kas turi sveikos, Lietuviškos nuovokos yra aišku kad aukščiau minėtas "atsišaukimas" parašė ne rimti Lietuvių veikėjai ir ne Lietuvoje, o Lenkai, ar geriausiu atveju, jų sukvailinti kvailingai, ir tai, greičiausia, irgi ne Lietuvoje, o užsienyje. Tat ir tas atsišaukimas nėra joks atsišaukimas, o darbas eilės politinių šarlatanų, kurie net tokiu rimtu ir tragišku momentu nesugeba susilaikyti nuo savo avantiuristinių palinkimų reiškinio.

Į tai ne tik Lietuviai bet ir rimtesni Lenkų veikėjai turėtų reaguoti. Tai savu ruožtu turėtų būti rimtas įspėjimas ir tiems mūsų politikieriams, kurie jau 1941 metų vasarą pradėjo su Lenkų emisarais slankioti po restoranus bei, gerdami "coctail", aforizmais kalbėti apie Lenkų-Lietuvių vienybės reikalingumą, ir kurie tą broliavimosi misiją tęsė iki 1943 metų pabaigos bei nesistatijai spaudoje paskelbti Lietuvių garbę žeminančių straipsnių.

Dabartinis metu dalis tų politikierių, matyti, pajutę savo impotenciją, vėl ima traukti bendradarbiavimą su Lenkais melodiją. Atsakymas į tai vienas: pirm bent kokio bendradarbiavimo su Lenkais patys Lenkai turi parodyti daugiau rimtumo bei padarumo.

NE LENKIJO GALIOJE PRIKELTI LIETUVĄ

Lenkija šiandien net pati savo įjiegomis atsikelti negali. Tuč labiau ji negali prikelti Lietuvos. Lietuvos, Lenkijos, Europos ir viso pasaulio likimo lėmėjos šiandien yra Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Jų ir tik jų vienyje galioje šiandien yra suformuluoti bolševikų šėlimai ir jų norą užvaldyti visą pasaulį iki tos pačios Anglijos ir Amerikos imimai.

Jeigu bolševikai bus sugniuždyti kaip šiandien yra sugniuždyti naziai, visos jų pajungtos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, uždavinys bus mūsų sužalotai ir iškankintai tėvynei padėti sugrįžti į normalų gyvenimą. Ir niekas be mūsų pačių to uždavinio atlikti negalės. Ne tik dėlto kad tuo metu kiekviena tauta turės savų rūpesčių daugiau negu ji gali pakelti, bet todėl kad kiekviena tauta kuri nori būti nepriklausoma turi įrodyti kad

Capt. Walter Sanford, Amerikietis karys, stovėdamas vandens duobėje Filipinuose, laukia ar lietaus pasiliausiant ar Japonų lėktuvų baigiant atakavimą, kad galėtų išeiti saugumon.

ji savo įjiegomis sugeba nepriklausomai gyventi.

Užtat bent kokių ryšių užsimetimas su Lenkija ar su kuria kita valstybe kol dar Lietuva neatgavo nepriklausomybės, yra ne pagalba nepriklausomybės kovoje, o kliūtis jos atgavimui. Nes jei jau dabar mes esame tokie bejėgiai kad nebesapostikime savomis įjiegomis atstatysią nepriklausomą Lietuvos valstybę, iš kur mes besemsime įjėgų kai ateis akcijos momentas? O kaip sveltieji žiūrės į mus jei patirs kad mes jau dabar paradome viltį atkurti Lietuvą tokią kokia ji buvo prieš šį karą?

Tat kokie sunkūs bebūtų laikai, nenustokime Lietuviškosios "dignity" ir drąsiai žengime kovos keliu. Nepriklausomą Lietuvą mes galime atkurti tik budėdami, kovodami, pasitikėdami savomis įjiegomis ir aukodamiesi.

Julius Smetona.

MILASIAUS RAŠTAI ŠVEICARIJOJE

Tribune de Geneve paltalino ilgą straipsnį apie Šveicarijoje leidžiamus Milasčiaus raštus. Ta proga pastebima kad Milasčius yra kilęs iš Lietuvos ir buvo savo gimtojo krašto ministras. Velionis priklausė prie 20-jo amžiaus žymiausių poetų. Šveicarija turinti pagrindo didžiulius galinti išleisti jo raštus.

Neue Zuercher Zeitung idėjo Šveicarų rašytojo Robert de Traz recenziją apie Milasčių. Autorius, pastebėjęs jog kai kas Milasčių lygina su Shakespeare ir Cervantes, nurodo į poeto kilmę. 1919 metais Milasčius buvo paskirtas Lietuvos ministeriu Paryžiuje, jis mirė trumpai prieš šį karą. Tuo budu likimas lyg ir nenorėjęs kad jis išgyventų savo tėvynės pavergimą.

BERNO dienraštis Der Bund paskelbė ilgą straipsnį apie gintarą. Laikraštis, pasiremdamas istoriniais šaltiniais, nurodo kad gintaras nuo senovės randamas Lietuvių, Prūsų ir Latvių gyvenamame Baltijos pajūryje. Lietuviai ir Latviai davė Baltijos jūrai savo pavadinimą, kuris vartojamas ir kitose kalbose.

Nors Prusai yra išmirę, o jų vardą pasisavino svetima tauta, bet Lietuviai ir Latviai pajieję atsispirti spaudimui tiek iš Slaviškų rytų, tiek iš Germaniškų vakarų. Lietuviai ir Latviai pavertė savo kraštus žaliuojančiais laukais ir žydinčiais sodais, o taip pat išpuosė savo tėvynę gražiais miestais ir didingais uostais.

AUKOS AMERIKOS LIET. MISIJAI

Aukų reikalinga daugiau ir daugiau Misijos darbų vykdymui, Lietuvos bylos gynimui, todėl tie kurie dar neaukavot prašomi prisijusti savo auką dabar, ji bus įskaityta į bendrą sumą. Aukas siųskit šiuo adresu:
L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

PHILADELPHIA, PA.

Aukos Amerikos Lietuvių Misijai
Washington Kovo 23-24

Baltramiejus Tribulas \$60.00
Kazys Zodeiko 55.00
Charles S. Cheleden 50.00
William Paschall 50.00
Broad Street Trust Company 50.00
Liberty Federal Savings and Loan Ass'n 50.00
Mrs. K. Arlauskas 25.00
Anthony Dzikas 15.00
Mr. ir Mrs. A. Tvaranavičius 17.00
Amelia A. Spokas 11.00
Peter Satinsky 10.00
Frank Pukas 10.00

Lithuanian American Benefit Club, Philadelphia, Pa. 10.00

J. Jakimavičia (Lietuvai Vad. fondan \$5, LVS narystės \$2, knygai \$1) 8.00

Christopher žemaitis 7.00
Katrina Adunskienė 5.00
Cecilia Antanaitis 5.00
Adolph Bach 5.00

Juozas Jakimavičius 5.00
Vincenta Jankauskas 5.00

Mrs. Julius Kaniušis 5.00
Miss Frances Nasutavičius 5.00

Mrs. Eleanor Zvigaitis 5.00
Mrs. Helen Zvigaitis 5.00

Juozas Urbonas 3.00
Mrs. A. Fronchetti 2.00

Marijona Vidikauskienė 2.00
Mrs. Antanaitis 1.00

Mrs. Adolph Desris 1.00
Cass Gedmin 1.00

Miss Aldona Grigonis 1.00
Mrs. John Lazdauskas 1.00

Miss Stella Mameniškis 1.00
Mrs. Stephen Salusky 1.00

Irene J. Spokas 1.00
Miss Joan M. Vaitekunas 1.00

Miss Rose Warsavage 1.00

Philadelphijos Delegatai už ženklelius

Mrs. K. Arlauskas 1.00
Chas. S. Cheleden 1.00
Mrs. Anna Franchette 1.00
Hubert J. Horan, Jr. 1.00
Wm. Paschall 1.00
Stephen Sadauskas 1.00
Peter Satinsky 1.00

Mrs. M. Malcolm Slikes 1.00
Baltrus Tribulas 1.00
Miss Rose Varževičius .50
Anthony Zvigaitis .50
Mrs. Geo. Gregoravičius .50
John Lazdauskas .50
Mrs. Cecilia Antanaitis .25

PITTSBURGH, PA.

Aukos Amerikos Lietuvių Misijai
Washington Kovo 23-24

Mr. ir Mrs. Petras L. Pivaronas \$50.00
Jonas Samulis 25.00
P. Sepetys 20.00
J. L. Senulis 10.00
Juozas Virbickas 5.00
Dom. Kalėda 2.00
Mrs. Margaret McNash 2.00
Mrs. Chiskienick 1.00
Miss Joan Pivaronas 1.00
Ruth Shemkets 1.00
Robert E. Senulis 1.00
Ona Senulis 1.00

SCRANTON, PA.

Aukos Amerikos Lietuvių Misijai

V. A. Kerševičius 25.00
Mrs. Monica Aboyas 5.00
Dr. Frank Sakalauskas 5.00
L. J. Savickas 5.00
Mrs. Walter Shimkus 5.00
Mrs. William Yanoshat 3.00
John M. Novitskie 2.00
Mrs. Anna Kubelus 1.00
Mrs. Alberta Simel 1.00
Mrs. Anna Vaitujavich 1.00
John Zakorka 1.00
Mrs. Kathryn Vitkus, Susquehanna 1.00
Anthony Zusin, Vandergrift 1.00
V. Vaisnoras, Shenandoah, Pa. 7.25
Frank Tamulonis, Shenandoah 2.00

NEW PHILADELPHIA, Pa.

Stasys Bulota 20.00
SLA 178 kuopa 10.00
Stasys Kubilius 5.00
Simas Dranginis 2.00
Aleks. Bulota 1.00
Karolis Mačiulis 1.00

(Bus daugiau)

"Going our Way?"

• Jūsų pagalba jiems bus ir šiuo atveju jeigu patys mažiau naudosis Long Distance pasikabėjimais tarp 7 ir 10 kas vakarą.

Tuo laiku daugybė kareivių iš savo stovyklų šaukia namus ir jie bus dėkingi jums jeigu palaikysit vienas neuzimtas.

Buy War Bonds
for Victory!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

LVS Metinis Seimas bus Clevelande

BIRŽELIO-JUNE 23-24

PRANEŠIMAS LVS NARIAMS IR SKYRIAMS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdyba savo posėdyje Gegužės 5 d., Detroit, Mich., nutarė laikyti LVS 5-tą metinį seimą Cleveland, Ohio, BIRŽELIO-JUNE 23-24, 1945 metais aptarimui organizacijos veiklos, išdavimui metinių apyskaitų, išrinkimui naujos centro valdybos ir aptarimui kitų visų reikalių liečiančių šios organizacijos darbus linkui Lietuvos vadavimo, dabar, Europos karui pasibaigus.

Nors buvo manyta, del įvedimo keliavimų ir konvencijų suvaržymo, šymet seimo nelaikyti, o valdybos rinkimus pravesti visuotiniu narių balsavimu, tačiau Europos karui pasibaigus varžymų suvaržymas pasiluosuoja ir delegatams į seimą atvažiuoti nebus kliudymų.

Bus išduota raportas iš San Francisco Konferencijos; bus ceremonijos padėjimo vainikų prie Prezidento A. Smetonos kapo ir prie Dr. Basanavičiaus ir Dr. Kudirkos paminklų.

LVS skyrius ir pavienius narius kviečiame rengtis į seimą.

LVS CENTRO VALDYBA

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

ŽVILGSNIS Į ATEITIES PASAULĮ

Dvi taikos

NĖRA abejonės kad dabartiniu metu taikos klausimas yra svarbiausias. Ar nuvarginta žmonija, ar iki mirties užkankinta Europa galės pagaliau pailsėti ir po truputį atsigaivinti nuo tų baisių išgyvenimų? Deja, karui vos pasibaigus, jau mes matome dvi taikas. Viena, pagrįsta individualėmis laisvėmis ir pagarba žmogaus asmenybei, kita, pagrįsta visišku individo paneigimu ir palaikoma kalėjimo bausmėmis, koncentracijų stovyklomis ir deportacijomis. Kitaip sakant, viena yra laisvų žmonių, o kita — vergų taika.

Kaip Amerikiečiai mes esame suinteresuoti kad pasaulis galėtų džiaugtis laisvų žmonių taika. Juk būtų didžiausia hipokrizė kad, patys brangindami laisvę ir už ją nuo amžių mirdami, kitiems mes siulytume vergų. Kaip Lietuviai mes savu ruožtu esame užinteresuoti laisvųjų taika, nes tik ta taika gali laiduoti mūsų senosios tėvynės gyvybę.

Deja, paskutinių kelių metų, o labiausiai paskutinių kelių savaičių įvykiai rodo kad daugelis nedaro skirtumo tarp tų dviejų taikos rūšių. Iš to natūraliai susidaro pavojus kad, vienai tos taikos rūšiai įsiviešpatavus vienoje pasaulio dalyje, ir kita, likusi pasaulio dalis gali ją užsikrėsti. Ir kokia neįsivaizduojama būtų tragedija jei pagaliau visame pasaulyje įsivyratų vergų taika. Kaip bergždžiai tukstančiais karo lauke ir vandenynuose būtų mirus mūsų žydinčioji jaunomenė!

Teisė ir smurtas

Su šiomis dvejomis taikos rūšimis yra glaudžiai susijęs valdžios koncepcija. Jei valdžia yra pagrįsta teise ir teisingumu, ji yra laisvės saugotoja, jei ji yra pagrįsta vienu jėga, ji virsta verguovės nešėja. Teisingai yra pasakęs filosofas Kantas kai jis nurodė kad žmogus yra laisvas tada kai jis neturi klausyti žmonių, o tik įstatymų, atseit, kada įstatymai riša tiek valdomuosius, tiek ir valdančiuosius. Kas tinka valdžios koncepcijai vidinių santykių prasme tas tinka ir jos išoriniams santykiams. Iš čia dėsnių kad jei kuri valstybė savo santykiuose su kitomis valstybėmis pagrindžia vien jėga, ji neišvengiamai virsta verguovės skleidėja, o jei ji vaduojasi teise, jos galia tampa laisvės pranašu.

Gražūs pažadai

Vokietija šio karo bėgyje savo reikalavimus rėmė išskirtinai jėga ir vien jėga ji mėgino sau pasitvirtinti vadovaujama vieta pasaulio bendruomenėje. Sąryšyje su tuo ji virto verguovės sinonimu. Kaip tokios, jos laukia nupelnę bausmės.

Bet lygiai taip pat ir kitos valstybės, kurios su Vokietijos pagalba ar per Vokietiją prisiplėšė kitų valstybių sąskaita, neturėtų likti nenubaustos. Viskas ką jos įgijo remdamosios vien jėga, turėtų būti sugrąžinta teisėms savininkams.

Atitinkamai tam jau pačioje karo pradžioje buvo paskelbtas dėsnių kad visos valstybės kurios vienu ar kitu būdu bus prisidėjusios prie Vokietijos smurto politikos, bus laikomos daugiau ar mažiau atsakomings, o tos kurios smurto politikai bus pasipriešinusios, nebus užmirštos taikos derybose. Šis dėsnių savo oficialų patvirtinimą rado Atlanto Carterio straipsnyje kuriame deklaruoja kad ji pasirašančios valstybės nesiekia teritorijų padidėjimo. Šitai savu ruožtu virto lyg ir nauju, šio karo sukurtu, tarptautinės teisės principu, nuo kurio laikymosi ar nesilaikymo priklausys ir taikos rūšis, kuri, šiam karui pasibaigus, bus įvesta pasaulyje. Atsiminkime: kada jėga yra vartojama teisei įgyvendinti ji yra laisvės nešėja, o kada ji yra pačios savės kriterijus, ji virsta verguovės įrankiu. Iš to išvada kad nukrypimas nuo ano aukščiausio iškelto principo, kai kurių gana vykusiai vadinamas jėgos politika, neišvengiamai veda į vergiją.

Išnaginėti kiek tas karo sukurtas principas buvo taikomas ar netaikomas visų suinteresuotų valstybių atžvilgiu, būtų užsimojimas kurio mes negalėtume aprėpti šio rašto rėmuose. Pagaliau, tai ir nebūtų tikslinga, nes jo pritaikymas vienai kuriai valstybei neišvengiamai paliečia kelių valstybių grupę ir, kaip toks, tarnauja bendru pavyzdžiu. Antra vertus, ir pritaikytas vienai valstybei, jis yra aiškus krypties rodyklis. Šito aki vaizdoje, mes pasitenkinsime išnagrinėję jo pritaikymą ar nepritaikymą vienos mums ypatingai rūpimos valstybės — Lietuvos — atžvilgiu.

Lietuvos ištikimybė teisei...

PRASIDĖJUS šiam karui, Vokietijos vyriausybė dėjo labai didelį spaudimą į Lietuvą kad ji virstų Vokietijos sąjungininke ir pulktų Lenkiją ir už tai žadėjo Lietuvai įvairių privilegijų. Kurio būdu tas spaudimas vyko ir kokios buvo žadamos privilegijos, yra aiškiai išdėstyta notoje kurią Lietuvos akredituoti atstovai (įgalioti ministrai) 1942 metų rudenį tiesiog ar netiesiog įteikė visoms United Nations. Todel visko čia smulkiai kartoti nėra prasmės.

Faktas kurį mes čia ypatingai norėtume pabrėžti yra, kad Lietuva nepasidavė Vokiečių spaudimui ir liko ištikima savo paskelbtam neutralumui, tuo būdu parodydama opoziciją vien jėga paremtai Vokiečių politikai. Tas aiškiai parodo kad pačiu sunkiausiu momentu, kada ištisa eilė Europos valstybių viena po kitos virto Vokiečių satelitėmis, Lietuva atsispyrė ir tuo tiesiog herojiškai įrodė kad ji yra ištikima laisvės doktrinai, pagal kurią jėga tegali būti naudojama teisei apginti.

Deja, užmokesnis kurį Lietuva gavo už savo ištiki-

Rubų Daugiausia Duos Rusijai

Balandžio mėnesį visoje šalyje vajuje surinktų rubų nuo karo nukentėjusių žmonių šelpimui, didžiausia dalis nuskirta bolševikinei Rusijai, paskui Lenkijai, Albanijai; Belgijai,

mybė teisingumui yra toks kad jis visiems Lietuviai kilmės žmonėms iš akių išspaudžia sielvarto ašaras: Lietuva nepriimta United Nations šeima ir jos atstovų nėra San Francisco.

Tiesa, šiandien Lietuvoje viešpatuoja taika... Tačiau ta taika yra pagrįsta šaudymais, kalėjimais, koncentracijos stovyklomis ir masinėmis deportacijomis. Taigi užtat kad Lietuva herojiškai mylėjo laisvę, šiandien Lietuviai tauta atiduota brutaliausiam išnaikinimui.

Ir Sovietų Sąjungos ištikimybė smurtui

Bet jei Lietuva, aukodama savo nepriklausomybę, išliko ištikima teisės principui tai Sovietų Sąjunga ne tik neliko jam ištikima, bet laisvu noru sutiko bendradarbiauti su Vokietija tesės principo išniekinime ir melais dalinosi to išniekinimo vaisiais — bendru grobiu. Pirmas to grobio kšnis buvo rytinė Lenkijos dalis, antras — Baltijos valstybės, tarp jų — Lietuva.

Nežiurint į tai, Sovietų Sąjunga šiandien ne tik nelaikoma atsakinga už dalyvavimą Hitlerio smurto politikoje bei už jos aktyvų rėmimą, bet netgi yra viena "trijų didžiųjų", kurie yra pagrindiniai busimos taikos pionieriai. Skaudus likimo pasijaukimas: tie kurie iš pat pradžių priešinosi Hitlerio pasaulio pavergimo planams, šiandien yra atstumti ir paniekinti, o tie kurie buvo jo savanoriais talkininkais, šiandien yra pagerbti ir paskelbti "taiką mylinčiais valstybėmis".

Zygiavimas kapų taikos linkui

Tačiau bolševikų taika yra vergų taika, palaikoma visišku individo paneigimu, ir jos simbolis yra kartuvės, kalėjimas ir sunkieji darbai. Ji nieko neturi bendro su mūsų taikos koncepcija, kuri suponuoja laisvę ir pabarą žmogaus asmenybei. Iš to išplaukia kad, eidami ta kryptimi kuria dabar einame, geriausiu atveju priešime prie dviejų taikų: sovietiškos ir Amerikietiškos taikos, kurių viena skiriasi nuo kitos kaip vanduo nuo ugnies. Tai savu ruožtu reiškia kad mes priešime prie tokios pasaulio santvarkos kurioje žmonijos dalis naudosis laisve, o kita dalis bus pasmerkta verguvei ir atiduota neribotai tyrono sauvalei.

Sąryšyje su tuo betgi iškyla klausimas ar ir už tyrono valstybės ribų gyveną laisvieji žmonės ilgai netrukdomi galės naudotis savo laisve. Kyla klausimas ar ir San Francisco planuojamoji pasaulio saugumo organizacija, kurioje tiek laisvųjų žmonių, tiek tyrono valdoma valstybė turės eiti petys į petį, ištikro galės tą saugumą laiduoti. Sveikas protas sako kad ne, nes teisės ir smurto sąvokos yra nesuderinamos, lygiai kaip nesuderinama yra laisvė su vergu.

Vienintelis šiandien teisingas sprendimas yra neatišiotant pasakyti tyronui "ne" ir grįžti į tuos principus kuriuos mes mylime ir kuriuos mes skelbėme įstodami į karą. Visoms valstybėms kurios pasirodė esančios ištikimos teisės ir teisingumo idejai ir kurios pasipriešino smurtui, šiandien turi būti suteiktas teisingas atpildas. Visos jos, tarpe jų ir Lietuva, turi būti pakviestos į laisvųjų tautų šeimą, kad gera valia būtų pradėtas statyti teisingos taikos rumbas. Priešingu atveju mes tik tęsime savo kelionę į chaosą, į naują karą ir, gal but, į vergų ir kapų taiką.

VASAROS NAKTIS

(M. Dagilėlis)

Ei temo sutemo, širdelė nuliudo,
Grazioji gamtužė pailsus apsnudo.

Jau senas žilvitis šakų neblinguoja,
Pavargęs paukštėlis dainų nebdainuoja.

Aplinkui vien kvėpia malonus vėsumas,
Koks mano krutinę pripildė ramumas!

Svajonės pakeltas skrendu į tėvynę,
Aplankau savuosius ir šalį gimtinę.

Matau kaip ten snaudžia platus beržynėlis,
Kaip po slėnius šviečia tylus mėnesėlis;

Kaip raiņi šešėliai tarp medžių slenka,
Ir puikiai dabina vietelę mūs menką.

Klausau kaip per lauką upelis gurgena,
Tartum ką tai šneka, gal pasaką seną.

O žvaigždės tik mirga, aplink jaučiu tylą...

Kiek tuomet manyje giedrių norų kyla!
Iš sielos gilumo meldžiū: Visagali!

Palaimink mūs žmones, palaimink mūs šalį!....

Čekoslovakijai, Italijai, Prancūzijai, Holandijai, Norvegijai, Jugoslavijai, Filipinų saloms.

Lietuva ir jos mažos kaimynės ir neminimos. O gal but jas priskaito prie Rusijos. Tačiau tiek Lietuviai ir gaus iš bolševikų, kurie skubina Lietuvos žmones išnaikinti.

Lietuviai tegali pasitikėti patys savimi, ir privalo dirbti įtempe visas savo jėgas Lietuvos žmonėms pagelbėti.

•KINIJOJE bėgyje praėjusių 2200 metų apskaičiuojama buvo 2000 badmečių kuriuose išmirė daugybės žmonių.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Supam priešą

Karininkas Čechavičius paima visus Vokiečius, du kulkosvaidžius ir 20 partizanų ir eina pro Paežerių dvarą į Šilų kelią — iš ten pulti. Viršila Adomonis su 60 vyrų eina pro Vadoklių dvarą, kuris yra prie pat miestelio. Aš pasiimu 40 savanorių, viršilą Pučkį ir didžiulį raketinį pistoletą, kurį gavau iš Vokiečių.

Einam pro Antanavos dvarą, nes reikia atkirsti kelią į Pagirius ir Ramygalą. Priešui lieka atviras kelias tik į šiaurę Panevėžio link. Susitarėm kad, man paleidus baltą raketą, pradėsim puolimą.

Per krumus su buriu prieinu prie Antanavos dvaro. Skubiai išskratom trobėsius — priešas nėra. Išvedu karių už dvaro ir suguldau už žemos akmeninės tvorėlės. Iš čia puikiai matyti Vadoklių miestelis, o prieš jį murine tvora aptvertos kapinės.

Pradeda aušti. Jau noriu leisti raketą, bet staiga pasigirsta vienas-kitas šūvis ir po to kulkosvaidžių tarškėjimas. Ugnis vis stiprėja. Aiškiai girdžiu duslius, rimtus ir retus Vokiško kulkosvaidžio šūvius ir nervingą tankų Rusiškų kulkosvaidžių tratėjimą. Priešo kulkosvaidžiai tarška jau visu smarkumu. Atskirų šūvių beveik negirdėti. Kaž koks bendras pragariškas užesys.

— Na, manau sau, — Čechavičiui karšta.

Pakeliu ranką ir paleidžiu raketą. Mano grupė, susiglaudus už tvoros, kantriai laukia. Staiga matau zovada lekiančius iš Vadoklių keliu į Panevėžį keilolika vežimų ir keletą raitųjų. Vienas jų ant aukšto balto žirgo tiesiog prašėsi kulipkos.

Sukomandavau savo burių šauti į bėgantį priešą, ir gana tvarkingai salvė tarškėjo iš mūsų pusės. Raitelis kaip nušluotas krito nuo balto žirgo. Kitų bėgančių tarpe buvo aiškus sumišimas.

Paliepiu savo buriui šaudyti tankiai, ir kokias dvi minutes mūsų šautuvai be paliovos dirba. Vieškelis tuščias.

Paliepiu savo buriui sulaikyti ugnį. Kitame sparne ta patį kartoją užkimes Pučkio balsas. Bet kur tau! Šaudydymas tarška ir tiek. Vargais-negalais sustabdom ugnį ir įsakę vyrams bėgti pirmyn, bėgam kapinių link.

Patenkam į smarkią ugnį

Čechavičius pusėje priešas ugnis silpnėja. Supratau jog Rusai pakrikę, yra beveik apsupti ir dalį įjėgų permeta į mūsų pusę. Nudžiugau kad Čechavičiui palengvėjo, ir manau jog tuojau klius ir mums.

Adomonį nuo priešas skyrė miestelio lušnos ir sodai, ir jam priėjimas lengvesnis. Tarp mūsų ir kapinių plynas laukas ir mažas upeliukas. Einam pirmyn. Buris eina gana tvarkingai. Iki kapinių beliko apie 600 metrų. Prieinam prie upelio krantų ir sustojam. Upelis neužšalęs, praejimo nėra. Tamsus, šaltas ir, matyt, gilus vanduo sudaro nenugalimą kliūtį tarp mūsų ir priešas. Reikalinga trauktis prie vieškelio, kuris pro pat kapines eina į miestelį.

Pasukom ir žygiuojam tilto link. Staiga sušvilpė kelios kulipkos, ir tuojau visas jų lietus pasipylė kokia 50 metrų prieš mus į sustingusią žemę. Pro mūsų galvas, kaukdamos ir įvairiais balsais cypdamos, pralėkė simtai nuo žemės atsimušusių kulipkų: mus sutinka priešas du į varpinyčią įkelti kulkosvaidžiai. Mūsų laimei priešas nebuvo tinkamai nustatęs atstumo. Nuostolių nėra, bet moralinis įspudis didelis. Devyniasdešimtas nuostimis mūsų karių pirmą kartą girdi kulipkų švilpimą. Glaudžiasi prie žemės ir norėtų nors rantom į ją įsikasti, nes jokių įrankių neturi. Bet žemė nuo šalčio sušalus. Keletas drąsesnių, slėpdamiesi už krumų ir medelių, retais šūviais atsako į priešų ugnį, taikydami į varpinę, kur be paliovos dirba kulkosvaidžiai.

Tiltu per kulipkų lietu

Ir už kapinių tvoros pradeda rodytis priešai. Blogai! Gali pulti mūsų sparną. Jeigu atsigabens ten kulkosvaidį, mums reikės trauktis, nes ugnies iš sparno neatlaikysim.

Isakau vyrams po du, po tris perbėgti per tiltą ir gulti vieškelio grioviuose kitose kelio pusėse. Pats lieku prižiūrėti tvarkos.

Viršila Pučkys jau kitoje pusėje ir, modamas ranka, šaukia pas save karius. Tarška šūviai ir iš kapinių, bet kol kas tik šautuvų šūviai. Su dviem savanoriais paskutiniai bėgam per tiltą. Aplink kerta kulipkos. Laimingai perbėgom ir su kamėmis į dešinę. Ten nuo kulkosvaidžių ugnies mus dengia kapinės ir jų medžiai. Galėsim pulti priešą. Šautuvų ugnis po kulkosvaidžių krikšto jau nebebausi.

Pajuntu sunkų smugį į dešinę koją virš kelio. Koją nutirpsta, sukniumbu, ir, garsiai dundėdamas šalmu į gruodą, sugriuvu. Greta griovys. Greitai į jį ismuku ir žiuriu į koją. Pašėlusiai skauda. Kelnės perplėstos, bet kraujo nėra. Pasirodo, atšokus nuo sušalusios žemės sudūzus kulipka padarė virš kelio delno didumo mėlynę. Mėginu keltis. Skauda, bet šiaip-taip judėti galiu. Apie mane susipiečia keetas partizanų.

Mano akyse krinta draugai

Atšliaužia ir viršila Pučkys. Isakau saviems skubiai pulti kapines. Eina pirmyn. Bet staiga keletas šūvių iš užpakalio, ir griuva pakirsta pirma šio mušio auka. Pasirodo, keletas bailių pasiliko anapus upelio ir šaudė į savo pirmyn einančius draugus.

Jau netoli kapinės. Priešas nervinasi ir jo ugnis netaikli ir netvarkinga. Pasigirdo pirmieji granatų sprogdimai. Tai musiečiai blaško bolševikus ir drumsčia palaidotųjų ramybę.

Ir vėl nauja auka. Prieš dvi dienas atvykęs savanoris, dvaro skerdžiaus sunus, neprimeta granatos. Ji atsimuša nuo kapinių tvoros stogelio, krenta prie jo kojų, ir užmuša jį vietoje.

Prie manęs prišliaužia savanoris Rasininkas. Tik trečia diena kariauja, bet jau neblogai valdo šautuvą. Šaltai ir taikliai leidžia kulipkas. Bet deja, dar nemoka daryti perbėgimų. Guldamas kyštelėjo tutą į žemę, užkišo ją, ir sekantis šūvis nuplėšė tutos galą. Prašo paskolinti mano karabiną, kad dar keletą kulipkų galėtų pasiūsti priešui.

Mielu noru patenkinu jo prašymą, nes man dar labai skauda koją. Jisai atsigula prie manęs ir šauda. Paskui, kad geriau matytų, išlipa iš griovio, atsiklaupia ir vėl šauda. Tik norėjau sudrausti kad bereikalo nestatytų gyvybės pavojun kaip staiga jis aukštelininkas griuva į griovį. Raudonarmiečio kulipka pataikė tiesiog į burną ir išėjo per sprandą. Nukautas vietoje. Veidas ramus, akys žiuri į pilką dangų. Rankos stipriai laiko mano karabiną, iš burnos srovėna siaurutė kraujo srovėlė. Tai jau trečia auka.

(Bus daugiau)

•EUROPOJE aukščiausias pastatas yra Eifelio Bokštas Paryžiuje, kuris ištatytas tik bokštas iš geležies, ne-kaip aukštieji Amerikos pastatai su patalpomis ir kambariais.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminiškė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matalai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskrėčių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Kaina su prisuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Si visa eilė Dirviečių prisidėjo su savo parama Dirvos palaikymui, prisijungdami prie do virš reguliars \$2 metinės prenumeratos:

PRISIUNTE DIRVAI \$10

J. J. Braknis, iš Rochester, N. Y. išsirašė sau Dirvą ir pridėjo čekį už \$10, patardamas pasiūsti už likusius Dirvą studentams ir kt. kam matysim reikalinga. Dirvą siuntinėjame Lietuvos pabėgėliams.

St. Prokopas, vietinis, mokėjo \$5 už du metus.

Agnes Kissell, vietinė, mokėjo 3.00.

Jurgis Salasevičius, vietinis, mokėjo \$3.00.

F. Sukiavičius, vietinis, mokėjo \$3.00.

V. Zemaitis, vietinis, mokėjo \$3.00.

V. Dedulionis, vietinis, mokėjo \$3.00.

J. Miliauskas, vietinis, mokėjo 3.00.

Mrs. B. Lesh, Avon, Ohio, mokėjo 3.00.

Pr. Shuipis, Detroit, Mich., už du metu \$5.00.

Marė Milunaitienė, Baltimore, Md., prisuntė \$2 Dirvai dovanų.

Ant. Gudaitis, Detroit, Mich., prisuntė Dirvai \$3 dovanų.

J. Grigas, Akron, O., mokėjo \$3.00.

Ida Silks, New Haven, Conn., mokėjo \$3.00.

Chas Kamczaitis, Gary, Ind., mokėjo \$3.00.

Dora Adams, Waukegan, Ill., mokėjo \$3.00.

J. Ponulaitis, Ansonia, Conn., mokėjo \$3.00.

Mrs. Ignas Grušas, S. Norwalk, Conn., mokėjo \$3.00.

B. F. Simons, Fitchburg, Mass., mokėjo \$3.00.

Anna Milinauskas, Greenport, N. Y., mokėjo \$3.00.

Harry Kapres, Detroit, Mich., (per V. Markuzą) mokėjo \$3.00.

Charles Baubles, Akron, Ohio, mokėjo \$3.00.

J. Laurinaitis, Detroit, Mich., mokėjo \$3.00.

Ambrose Kizis, Detroit, Mich., mokėjo \$3.00.

Mrs. Andrew Kelly, Melrose Park, Ill., mokėjo \$3.00.

Ona Židananaviūtė, Amsterdam, N. Y., mokėjo \$3.00.

Frank Zilinskas, Amsterdam, N. Y., mokėjo \$3.00.

W. M. Zinkevičius, Montello, Mass., mokėjo \$3.00 savo prenumeratos ir išrašė Dirvą—Mr. ir Mrs. Brailis, ir Mr. ir Mrs. P. Valentukevičius, Montello, Mass.

Michael A. Butkus, Naugatuck, Conn., mokėjo \$3.00.

Leon Grabliauskas, New Britain, Conn., mokėjo \$3.00.

Bronius Aleknavičius, Baltimore, Md., mokėjo \$3.00.

Anton Aitches, Grāville, Ill., mokėjo \$3.00.

Joe Ragazinskas, Herrin, Ill., mokėjo \$3.00.

Joseph Raymond, Branford, Conn., mokėjo \$3.00.

Joseph Matulionis, Fleming-ton, N. J., mokėjo \$3.00.

Mrs. Teckla Urnick, Oyster Bay, N. Y., mokėjo \$3.00.

John Laukaitis, Cambridge, Mass., mokėjo \$3.00.

Louis J. Lietuvnikas, Orlando, Fla., už du metu, \$4.00.

J. Kulunas, Brighton, Mass., mokėjo \$3.00.

J. S. Walukonis, Muskegan, Mich., mokėjo \$3.00.

Marcella Jokubaitis, Waterbury, Conn., mokėjo \$3.00.

Ant. Pruckis, Pittsburgh, Pa., mokėjo \$3.00.

Mrs. Helen Delskis, Pittsburgh, Pa., mokėjo \$3.00.

John Vasylius, Pittsburgh, Pa., mokėjo \$3.00.

Raymond Siaučinas, Greenport, N. Y., mokėjo \$3.00.

NAUJI PRENUMERATORIAI

J. Povylaitis, Wilkes-Barre, Pa. M. Kižis, Pittston, Pa. (šiem abiem užrašė K. Demikis, iš New Britain, Conn.)

Ch. Paulauskas, Dayton, Ohio (užrašė Mrs. Zdanis, iš Bedford, O.)

Sgt. Jonas M. Asclia, užsirašė Dirvą į kariuomenę.

Anthony Rich, iš Hazardville, Conn.

Rosalie Ravish, Northampton, Mass. (užrašė Magd. Zaleskevičienė).

Adv. Wm. J. Drake, Jamaica, N. Y.

Konrad Senauit, Detroit, Mich. per Vyt. Markuzą).

Mr. Bičkauskas, Newark, N.J. (per J. V. Valicką).

Charles Petavičius, ir Dom. Anilionis, abu iš Elizabethport, N. J. (užsirašė per J. V. Valicką.)

REMKIT DIRVĄ!

tuos vokus. Siųskit: Pinigus siųskit laiškuose paduodant aiškiai savo pilną adresą. Vartokit Dirvos prisijungtus jums gatavai užadresuotus.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gausima Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

DIRVOS AGENTURA
6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinate kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir išrašė savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

U. S. Delegatai San Francisco Konferencijoje

San Francisco Opera House (kairėje) ir Veteranų Namų, kuriuose atsibuna United Nations Pasaulinės Apsaugos konferencija. Kairėje, oficialis konferencijos ženklukas.

Delegatai, viršuje, iš kairės į dešinę: Sekretorius Stettinius, Senatorius Vandenberg, Repr. Bloom, ir Cordell Hull. Apačioje: Commander Stassen, Repr. Eaton, Senator Connally, ir Virginia Gildersleeve.

Sis vaizdelis parodo Amerikos kareivių susitikimo su bolševiku kariuomenę vietą Torgau mieste, Vokietijoje. Toliau Amerikiečiams į Vokietiją bolševikai neleidė eiti.

DAYTON, OHIO

IVAIRIOS ZINELĖS

Daytono miesto komisijonierius Smith įteikė reikalavimą Ohio valstijos legisturai kad būtų išleistas įstatymas nustatyti laikrodžių laiką visai Ohio valstijai vienodą.

St. Elizabeth ligoninė dar pristatys naują priedą penkių aukštų, kuris kaštuos virš milijono dolarių. Gegužės 15 dieną pradėjo rinkimą aukų iš visuomenės tam tikslui.

Ši ligoninė gyvuoja jau 77 metai, vadovaujama Pranciškiečių Seserų.

Elenos ir Kostanto Čekanauskų sunus Aleksas, kariaudamas prieš Vokiečius, tapo sužeistas.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, pajieškosimas giminiių, talpinama 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gatavai parašytą.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženkla, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

TIESA APIE BALF SURINKTUS RUBUS

Pora bolševikų laikraščių paskelbė buk Bendras Amerikos Lietuvių Fondas surinkęs 750,000 svarų rubų, o išsiuntęs tik labai mažutę jų dalį. Šita naują išmislą komunistai nemažai garsina savo spaudoje ir susirinkimuose ir net ragina savuosius pranešti apie tai aukštesnės Amerikos įstaigoms: tegul visi mato kaip dirba B. A. L. Fondas.

Kam rūpi tikra tiesa apie Fondo veiklą tas gali gauti žinių jo centriniame ofise. Šia proga visuomenei pranešame kad BOLF iki Kovo 31 savo sandėlin surinko tik 255,000 svarų rubų. Šin skaičiūn taipgi ineina arti 10,000 padėvėtų batų.

Iš surinktų kiekių išsiųsta į Lietuvą 80,000 svarų rubų, tame skaičiuje 2,000 batų.

Prancūzijoje atsijdurusiems Lietuviams išsiųsta apie 20,000 svarų rubų per American Relief for France.

Taipgi 20,000 svarų rubų paskirta Italijon, nes atvaduo-toje šiaurinėje Italijoje atrandama daug Lietuvių. Italijon rubai eina per American Relief for Italy. Bet abiejose šiose šalyse rubų dalinime dalyvaus

ir vietiniai Lietuvių komitetai. Balandžio 30, BOLF sandėlyje liko 135,000 svarų rubų ir jie yra supakuoti taip saugiai kad jiems negrėsia pavojus sugesti per penkeris metus.

Sandėlyje jie ilgai nepasiliks, bus palaukta žinių apie labiausia nukentėjusias Lietuvių grupes, kur rubai skubiau reikalingi. Taipgi teks prisi-derinti prie apribotų transpor-to galimybių ir gauti atitinkamų valdžios įstaigų leidimų rubų persiuntimui.

United Lithuanian Relief
Fund
19 W. 44th Street
New York 18, N. Y.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

Taip, Mokytoja Turėjo Atitinkamą Atsakymą!

TIKTAI JAUNAS mokyklos berniukas ir sugavotų tokį paklausimą: "Ar nusiritusį nuo kalną Jack'ą nuvežė į ligoninę?"

O gal tiktai mokytoja turėtų tokį sumanų atsakymą:—"Ne, ne! Nes Jack nesužeidė sunkiai... reikia manyti jog jis buvo labai laimingas berniukas!"

"Tačiau didelė daugybė berniukų ir mergaičių—ir suaugusių, taipgi—nuo įvairių nelaimingų puolimų buna nuvežami į ligoninę."

NUPUOLIMAI IR KITOS NELAIMĖS atėmė gyvastis suvirš 1600 vyrų, moterų ir vaikų Didžiąjame Clevelande vien tik nuo Pearl Harbor. Gegužės mėnuo paskelbtas Saugos Mėnesiu... persergėjimui kiekvieno nuo nelaimių. Koznas mėno privalo būti saugos mėnesiu. "Saugokis kur eini!"...kur nebutum... ar viduje ar lauke.

NAUDOK SAUGOS SVIESĄ apsaugai nuo užsigavimų patamsėje, nuo pargriuvimų, nuo pasklydimo arba nuo daiktų patamsėje stovinių. Saugos šviesa yra pigi... taip pigi kad gali teikti ją savo šeimos apsaugai apie namus.

Nežiurint beveik visko kitko brangumo, mes teikiame elektrą namų vartojimui už žemiausią kainą nuo vienetą mūsų 53 metų istorijoje.

Jack ir Jill
užlipo ant kalno
Parsinešti
viedrą vandens;
Jack pakrito ir
nusirito žemyn.
O Jill nusirito
paskui jį!

The Illuminating Company

IT'S YOUR LIFE • A LITTLE SAFE • HELP STOP ACCIDENTS

MONCRIEF Furnasai
Ekonomija Sildyme—Ilgų Metų Tarnavimas
Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiskus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniesgaisius (fire-monius). ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE Endicott 1763

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Ruošia Kovą prieš Žmonių Apgavikus

Clevelando biznio vadai rūpinasi kaip apsaugoti žmones nuo raketierių ir apgavikų kurie griebiasi veikti išviliojimui jų sutaupyti pinigų pirkimu karo bonų.

Kartu su visoje šalyje veikiančiais Geresnio Biznio Biurais rengiamasi į kovą su apgavikais, kurie nemaža žmonių paliks plikais, arba įsuks visokius beverčius padargus išgavimui iš jų pinigų.

GRYZO IS KELIFORNIJOS

San Francisco konferencijos proga, Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro pirmininkas P. J. Žiūris ir sekretorius K. S. Karpis Birželio 19-20 aplankė ir Los Angeles Lietuvių koloniją, kur jiems surengta prakalbos. Geg. 26-28 į Los Angeles nuvyko ir kiti Amerikos Lietuviai Misijos nariai — Adv. A. A. Olis ir Al. Kumskis.

P. J. Žiūris su žmona per Los Angeles gryzo į Clevelandą pereinantis savaitės pradžioje. Karpis sugrįžo savaitę vėliau.

Del p. Karpiaus kelionės šis Dirvos numeris suvėluotas.

RAGINA RINKTI POPIERI

Rinkimas seno atliekamo popierio raginamas tęsti ir toliau, nes sakto seno popierio ištekliai tiek sumažėjo kad nekuriuos karo reikalams popierio dirbtuvės turės užsidaryti.

STATYS NAUJĄ DARBO UKĘ

Clevelando miesto taryba ir viešos gerovės direktorius kalba apie reikalingą pirkti naują 700-800 akrų ukę Clevelando apylinkėse, kur po karo bus įrengta miesto nusikaltėlių pabaudos darbo ukė ir namai, vietoje dabartinės Warrensvillėje.

Tam tikslui paskirta jau pinigai paruošimui architektūrinių planų.

ŽYDAI Clevelande nusistatė surinkti \$350,000 sumą žydų karo nukentėjusiųjų šelpimui, viename pastaru savo susirinkimu. Tas jų fondas visoje šalyje pasiryžęs sukelti \$1,398,000.

Clevelande veikia ir Lietuvos žydų komitetas kuris renka Lietuvai rubus, nori kad tie rubai patektų Lietuvon. Jie nesiskubina siųsti per Russian Relief, buvo atėję Dirvos redakcijoje teirautis kaip mes Lietuviai pasiūnčiame pagalbą Lietuvos žmonėms. Ši Lietuvos žydų grupė sako nori matyti Lietuvą nepriklausomą kokia ji buvo pirmiau.

•KARO pabaigą Europoje paskelbus, Clevelande liaujasi veikęs ir Raudonojo Kryžiaus kraujo surinkimo punktas, nes išrodo kad kraujo užteks iki Japonų nugalėjimo.

Nuo 1941 metų, kada šis kraujo rinkimo punktas įsteigtas, buvo gauta virš 492,000 puskvorčių kraujo. Net 3,540 asmenys yra davę po galioną savo kraujo — reikiama jie ejo per aštuonis kartus kraujo dovanoti.

Gegužės 19 yra paskutinė tų kraujo punktų veikimo diena.

Ir 19 kitų miestų uždarama kraujo surinkimo punktas tą pačią dieną.

Iki karas su Vokietijais tęsėsi kas savaitę buvo reikalinga po 90,000 puskvorčių kraujo, dabar užteks po 45,000.

Vakarinėje Amerikos dalyje 11 miestų dar tęs kraujo rinkimą sumažintu kiekiu.

Skubėkim Sumušti Paskutinį Likusį Priešą!

Šis yra vienas iš skelbimų agituojančių pirkti Septintos Karo Paskolos Bonus. Dėdė Samas rimtai pasirodė Japoną nugalėti, ir jau niekas nuo to nesulaikys — likęs paskutinis mūsų priešas bus sutriuškintas nežiurint visų jo pastangų karą užteisti. Dėdė Samas prašo mūsų visų talkos sutrumpinimui karo — pirkti karo bonus sio vajuos bėgyje. Jie bus ir jums naudingi ir pelningi — jie su kiekvienu metu darosi brangesni.

Didžiaisiais Ežerais bus Pervėžta Labai Daug Grūdų 1945 Metais

Vakarinėse valstijose Amerikoje yra tiek daug grūdų išperėtų metų kad 1945 metais bus didžiausias grūdų pervėžimas Didžiaisiais Ežerais visoje istorijoje. Tuo tarpu dar reikia nugalėti tam tikrus karo trūkumus.

Kiek žinoma, Kanada turi 454,000,000 bušelių perviršių ir U. S. Commodity Credit virš 300,000,000 bušelių, kurie valdžios supirkti iš ūkininkų. Diduma tų grūdų bus gabenami ežerais į Europą maistinti karo nualintų šalių žmones arba sumalami į miltus ir gabenami į rytines valstijas šerti gyvuliams.

Del karo, tuo tarpu truksta vagonų ir darbininkų tuos grūdus privežti į Didžiųjų Ežerų uostų į laivus. Prie to ir laivų trūkumas kiek sulėtins tų grūdų pervėžimą, bet grūdai bus gabenami suvartojimui.

DIVORSAI DAUGĖJA

Skubios karo metu vedybos tapo priežastimi padaugėjimo persiskyrimų, kurių sakoma pašoks taip kaip niekad Cuyahoga apskrityje neturėjo. Iš kiekvienų keturių karo metu vedybų atsiranda trys persiskyrimų petičijos, sako apskrities teismas.

Per praėjusius tris mėnesius, buvo išduota 2,248 vedybų leidimai, o per tą laiką į teismą kreipėsi 1,744 įsiekiantieji persiskyrų.

LAUKIA PROGOS

Clevelando ir apylinkės pokarinių darbų ir projektų paruošta jau už \$160,000,000 sumą. Nekurie tie projektai yra būtini ir turės būti pradėti karą su Japonija baigus, o gal ir anksčiau, jeigu tik valdžia palaikys nekurias medžiagas.

Tų darbų programos komisija tik laukia žalios lempos kada galės pradėti tuos darbus. Pirmiausi ir būtini darbai yra vandens ir nuobėgų sistemos taisymas ir plėtimas, statymas ligoninių, tiltų, grindimas gatvių, parkų, plėtimas ir įrengimas lėktuvams stoties ir laivams tinkamo didelio uosto.

Bus imamasi tuojau statyti naujus plačius didelius vieškelius, kokių vieną-kitą turime iš prieškarinių dienų.

LVS 1-MO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Svarbus Liet. Vaduoti Sąjungos susirinkimas bus laikomas penktadienio vakare, Birželio 1, nuo 8:15 val., Dirvos redakcijoje. Nariai prašomi būtinai dalyvauti.

POPIEROS VAJUS

Clevelandiečiai prašomi atiduoti visą atliekamą popieri karo reikalams. Popierio reikia ir reikia.

Dabar tęsiasi Victory Paper Campaign. Visas popieris bus suimtas ir nuvežtas Birželio 3, tik surinkti, išnešėti ir padėkit lauke prie gatvės.

RATION BOOK 5

GAMINAMA

Nors nekurie mano kad karui Europoje pasibaigus maisto gavimas palengvės, tačiau to tikėtis nereikia, nes valdžia gamina jau Ration Book 5 ir ją išduos apie pabaigą šių metų ar pradžioje 1946 metų.

PERSITVARKYMAS CIVILINEI GAMYBAI

Baigus galutinai antrą Pasaulinį karą, Clevelandas bus pilnai pasiruošęs talkos mato gamybai. Karui su Vokietijais pasibaigus, nekurios dirbtuvės jau pradeda tam tikrus persikeitimus ruošti.

Clevelando srityje jau 1,683 dirbtuvės, didelės ir mažos, tuoliai kaip planavusios pokariniams darbam, yra gerai pasiruošusios darbų tęsimui toliau. Apie 80 nuos. dirbtuvių darbų pakeitimus galės atlikti į kelias valandas, kitos į kelias dienas, tik apie 20 nuos. dirbtuvių turės nutraukti darbus ilgesniam laikui.

Tikimasi trumpoje ateityje bus vėl sugrįžta į trumpesnes darbo valandas, bus atsaukta 48 valandų darbo savaitė.

Didžiojo Clevelando srityje industrija yra tokia įvairi kad čia nebus jaučiama didelio sukrėtimo del karo darbų sustojimo, kaip tai bus jaučiama kida tuose miestuose kur išdirbys tės yra maždaug vienodos.

Per šį karą tarp 1941-1944 Clevelando dirbtuvės apėmė 23 milijonus ketvirtinių pėdų daugiau darbas vietas.

Industrialių darbininkų eilės padidėjo nuo 126,000 1939 metais iki 247,000 1943 m.

Moterų paprastai industrijoje dirbdavo apie 15,000; karo metais jų skaičius pašoko iki 90,000.

The Russian Plan

(Editorial—Chicago Daily Tribune, May 8)

Stalin's arrest of the 16 Polish negotiators to whom safe conduct had been pledged constitutes a particularly dirty trick, but that isn't the important aspect of the matter.

What really matters is the additional evidence which the Russians mean to force unwilling peoples to accept Russian rule.

The bolsheviks are systematic. They are using exactly the same tactics in Poland that they have already applied in Latvia, Estonia, and Lithuania, in Yugoslavia, Bulgaria, and Rumania, and which they are in process of applying in Austria and Hungary. If the Czechoslovaks show any inclination toward independence they will get the same treatment.

The system is really very simple. It consists in removing from the occupied country every man who has or is likely to command a following among his people. In detail, that means that leaders of political parties are removed from circulation along with trade union officers, heads of business, prominent doctors, lawyers, teachers, civil servants, churchmen, and so on. When all these people have been imprisoned, exiled, or killed, what remains is a population without political, social, economic, or intellectual cohesion and therefore without — or so the bolsheviks hope — the capacity for organizing any resistance to the communist dictatorship.

This was Hitler's method, too, and so far as Poland is concerned, Stalin is indebted to Hitler for having disposed of most of the country's leaders in his murder factories. There remained, however, the Polish underground organization which the Germans never were able to uproot. It was headed by officers of the Polish resistance movement and a number of their government officials. It was to these, that last surviving leaders of the Polish people in Poland, that the bolsheviks, on their word of honor, gave safe conduct and a promise to negotiate for a reconstruction of the government of Poland.

The Russians by their treachery have removed a principal obstacle to the spread of their regime. They have or think they have ways of preventing the rise of other men to take the places of those they ambushed. The Russians believe that their methods of repression and suppression are so superior to all others that have been applied to Poland in 150 years that the last has been heard of Polish independence.

There are a few actions that America can take in these premises, one is to cut off lend-lease to Russia at once. Another is to withdraw relief supplies from Russia if we have the influence in the UNRRA organization to make our will effective. A third is to refuse all reconstruction loans to Russia, either directly or thru the Bretton Woods bank and others like them we at least make plain to the world that we are not partners in these campaigns of deceit, atrocity, and terror.

THE AVERAGE length of freight trains increased from 37 cars in 1921 to more than 52 cars today!

WHY NOT CUT OFF LEND-LEASE

George E. Sokolsky, in one of his recent columns, These Days, wrote the following:

Soviet Russia is pursuing the old Russian doctrine of opposition to freedom of the press, but even worse, of freedom to knowledge in every country which she conquers.

Of course, Russia has no legal right to exclude American reporters from anywhere but Soviet Russia. What is done there is the concern of the Russian people and if they are dumb enough to submit to a dictatorship that is their business.

But this is clear: Russia conquered no country in Europe exclusively by Russian might. In every instance, she came into possession of her victories with the aid of American lend-lease, food, clothing, munitions, money and machinery.

All these victories are United Nations victories on balance.

It might even, from a strictly bookkeeping standpoint, be said, that we paid the Russians heavily for their support.

What right then has the Russians to exclude the American press from territories which are in United Nations possession through what at least are American-Russian joint military activities?

Our government should demand that the truth be known and that our reporters be admitted freely and on American not Russian certification.

If we haven't the gumption to do that, why not cut off lend-lease and see where the Russians land?

We can do without them; simple arithmetic will show that they cannot manage without us.

"LIBERATION"

By JULIUS SMETONA

(Cleveland Plain Dealer, May 27)

The recent news from Europe show that there is much difference between the eastern and the western liberation. A clear indication of the kind of liberation which has visited eastern Europe is a proclamation of Prime Minister Churchill by which he offered a British citizenship to all Polish officers and soldiers who fought under Allied command. Very significant in this respect is also the recent message of General Dwight D. Eisenhower to Polish slave laborers in Germany. The message reads: "Liberated Poles * * * will have an opportunity to indicate their wishes whether they wish to return to Poland or no."

Both these declarations constitute an implication that the Poles might not wish to return to liberated Poland. This means that Poland is at least very far from being liberated. She is rather enslaved by a new conqueror. The Balkans, Hungary, Austria, and Baltic republics are in a very similar situation. The only difference is that their nationals, deported for slave labor to Germany and now liberated by the western Allies, don't have yet the privilege

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

For six days and six nights after abandoning a torpedoed ship in the Indian Ocean, Chief Mate Van Rutherford McCarthy remained at the helm of a lifeboat. Buffeted for sixty-three hours by a terrific gale, he kept the tiny craft afloat and brought his men through safe. He slept only six hours and kept the morale of his men high. He has been awarded a Merchant Marine Distinguished Service Medal. War Bonds back such courageous men as Chief Mate McCarthy. Buy more War Bonds. U. S. Treasury Department

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas POTomac 6899

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėldieniais. KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kiti miestų pravažiujanti Lietuviai Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraus

Pilniausias Pasirinkimas — Visokiausias

VYRAMS ir VAIKINAMS

NAUJOS VASARINĖS SKRYBĖLĖS DĖVĖJAMI REIKMENYS - KELNĖS SPORTINIAI PARĖDALAI

Vėliausių madų ir pavidalų.

Vyrams ir Vaikams KELNĖS

Didelis pasirinkimas Išeiginių, Sporto ir Darbui kelinių įvairių tvirtų medžiagų. Mieros nuo 29 iki 48.

Prie to mes Duodam ir Iškeičiam EAGLE STAMPS

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

